

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІНЖЕНЕРНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ВИРОБНИЦТВА ТА ЗБУТУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ МАШИН»

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Спеціальність: 133 Галузеве машинобудування

Рік навчання: 4-й, семестр 8-й

Кількість кредитів ECTS: 5 кредитів

Назва кафедри: Адміністративного
менеджменту та альтернативних джерел енергії

Мова викладання: українська

Лектор курсу

к.т.н., доцент Токарчук Діна Миколаївна

**Контактна інформація
лектора (e-mail)**

tokarchuk@vsau.vin.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Інженерний менеджмент виробництва та збуту сільськогосподарських машин» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 годин: лекції – 26 год., практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при проходженні практики, подальшому навчанні на магістерському рівні вищої освіти та фаховій діяльності.

Призначення навчальної дисципліни.

Освітня компонента «Інженерний менеджмент виробництва та збуту сільськогосподарських машин» є важливим елементом підготовки фахівців за спеціальністю «Галузеве машинобудування». Метою дисципліни є формування у здобувачів системи знань та практичних навичок щодо управління процесами виробництва, технічного обслуговування та збуту сільськогосподарських машин. Вивчення дисципліни дозволяє студентам зрозуміти основи інженерного менеджменту, специфіку функціонування підприємств машинобудівної галузі та основні стратегії просування продукції на ринку сільськогосподарської техніки.

Курс покликаний ознайомити здобувачів з технологіями та інструментами управління виробничими процесами, оцінки ефективності діяльності підприємств, а також з методами маркетингу, які застосовуються для організації

збуту сільськогосподарських машин. В рамках курсу студенти вивчатимуть особливості ринків сільськогосподарської техніки, стратегії управління виробничими ресурсами, фінансові аспекти та інноваційні технології, що використовуються у машинобудуванні.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування навичок застосування на практиці знань методики та методології управління сучасними підприємствами виробництва та збуту сільськогосподарської техніки в умовах бізнес-середовища.

Завдання вивчення дисципліни

Завданням вивчення дисципліни є поглиблення теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти з таких питань як: надати уявлення про економічну сутність, характеристику і роль організацій як об'єктів управління; опанування основними прийомами підвищення конкурентоспроможності організації та особистої ефективності менеджерів; навчити навичками і вміннями управління організаційними процесами та організаційною поведінкою персоналу.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність особи розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення.

ЗК10. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

ФК3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПРН4. Здійснювати інженерні розрахунки для вирішення складних задач і практичних проблем у галузевому машинобудуванні.

ПРН5. Аналізувати інженерні об'єкти, процеси та методи.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод роботи в парах та групах), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод самопрезентації).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Вступ. Основи дисципліни: предмет, завдання та методи вивчення курсу.	4	2	8
2	Організаційно-економічні основи сучасних ринкових форм господарювання.	2	2	10
3	Структура та організація обслуговуючої і соціальної інфраструктури підприємства.	2	2	8
4	Застосування предметів та засобів виробництва, планування та організація їх використання.	2	2	8
5	Організація трудових процесів: нормування, оплата праці та атестація робочих місць. Раціоналізація робочих місць.	2	2	8
6	Планування та організація виробничого процесу на підприємстві.	2	2	8
7	Організація матеріально-технічного постачання на підприємстві.	2	2	8
8	Стратегії маркетингу, організація збуту та забезпечення якості продукції, підвищення конкурентоспроможності.	2	2	10
9	Фінансове планування та оцінка ефективності інженерного менеджменту на підприємстві.	2	2	8
10	Інноваційні технології та їх впровадження у виробничі процеси сільськогосподарських машинобудівних підприємств.	2	2	8
11	Стратегічне управління та оптимізація бізнес-процесів на підприємствах машинобудівної галузі.	2	2	8
12	Управління ризиками та забезпечення безпеки виробничих процесів на підприємствах машинобудування.	2	2	8
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Самостійна робота здобувача організується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Виконання самостійної роботи здобувачами здійснюється під час виконання окремих завдань на практичних заняттях, вирішенні тестових завдань та виконанні індивідуального завдання.

Індивідуальне завдання повинно мати практичне спрямування та носити творчий, дослідницький, науковий характер. Тип індивідуального завдання – презентація, доповідь, наукове дослідження, ситуаційне завдання, реферат.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	28	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел)	20	Протягом семестру	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, вирішення ситуаційних задач, обговорення проблемних питань
3	Індивідуальне завдання	28	1 раз на семестр	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4	Підготовка до контрольних робіт заходів	24	2 рази на семестр	Тестування
Разом		100		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Андрієнко В.Л., Смолій І.В. Основи менеджменту в машинобудуванні. Київ: Наукова думка, 2020. 324 с.
2. Бойко В.С., Сидоренко О.А. Управління якістю у машинобудуванні. Черкаси: ЧНУ, 2019. 290 с.
3. Глуценко В.І., Мороз О.О. Технології управління ринками збуту сільськогосподарської техніки. Харків: ХНАДУ, 2020. 298 с.
4. Грицай А.В., Соколов О.М. Системний підхід до менеджменту підприємств машинобудування. Суми: УАБС, 2021. 230 с.

5. Калетнік Г.М., Полєвода Ю.А., Токарчук О.А. Дослідження технологічного процесу механічного зневоднення відходів харчових виробництв шляхом математичного моделювання. *Техніка, енергетика, транспорт АПК*. 2023. № 4 (123). С. 5-11.
6. Коваленко М.О., Радченко П.В. Організація та управління виробничими процесами в аграрному секторі. Одеса: ОНАХТ, 2020. 320 с.
7. Мельник В.П., Петренко Ю.С. Інженерний менеджмент: концепції, принципи, інструменти. Львів: Новий Світ, 2021. 278 с.
8. Пащенко Л.М., Гриценко І.І. Основи маркетингу сільськогосподарської техніки. Полтава: Аграрна освіта, 2022. 305 с.
9. Тимченко О.В., Кузьменко Т.В. Фінансові аспекти менеджменту підприємств машинобудування. Київ: КНЕУ, 2021. 256 с.
10. Черняк О.В., Савчук І.Г. Інноваційні підходи до збуту сільськогосподарської техніки. Вінниця: ВНТУ, 2019. 198 с.

Додаткова література

1. Гончаренко О.О., Савченко Ю.П. Методи підвищення конкурентоспроможності продукції машинобудування. Київ: Інститут економіки, 2019. 245 с.
2. Калетнік Г.М., Лутковська С.М., Пронько Л.М., Колесник Т.В., Балдинюк В.М., Фурман І.В., Березюк С.В., Токарчук Д.М., Білокінна І.Д., Охота Ю.В., Рєвкова А.В. Методичні вказівки з організації самостійної роботи для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для всіх освітньо-професійних програм Вінницького національного аграрного університету денної форми навчання. Вінниця: РВВ ВНАУ, 2024. 79 с.
3. Кузнєцов В.Г., Мартиненко П.В. Методологія управління проектами у машинобудуванні. Київ: Логос, 2021. 315 с.
4. Лавренюк І.В., Сидоров О.М. Основи стратегічного планування підприємств машинобудівної галузі. Тернопіль: Економічна думка, 2022. 310 с.
5. Мельниченко О.О., Гаврилюк І.П. Міжнародні стратегії маркетингу техніки. Чернівці: ЧНУ, 2021. 220 с.
6. Поліщук Л.М., Кравченко С.О. Інженерний аналіз бізнес-процесів у машинобудуванні. Київ: НТУУ, 2022. 310 с.
7. Сидоренко Л.В., Нікітенко О.П. Стратегії розвитку підприємств машинобудування. Дніпро: ДНУ, 2020. 178 с. Шевченко М.М., Короленко Ю.В. Інноваційні технології у виробництві сільськогосподарської техніки. Львів: Техніка, 2019. 205 с.
8. Смирнов О.В., Данилюк Т.Г. Аналіз ефективності виробництва машинобудівної продукції. Харків: ХП, 2019. 287 с.
9. Тимошенко Л.В., Савчук Р.В. Аспекти логістики у виробництві сільськогосподарської техніки. Полтава: ПолтНТУ, 2020. 275 с.
10. Тищенко І.Г., Степаненко В.П. Маркетингові інструменти в управлінні збутом сільськогосподарської техніки. Вінниця: ВНАУ, 2020. 198 с.

Інформаційні ресурси

1. Пошук наукової літератури за різними галузями знань та різними джерелами. URL: <https://scholar.google.com.ua/>
2. Курси технічного напрямку Udacity. URL: www.udacity.com
3. Платформа по курсам технічного напрямку. URL: <https://www.coursera.org/>
4. Система пошуку у відкритих архівах України. URL: <https://oai.org.ua/>
5. Глобальна наукова пошукова система, яка здійснює пошук інформації по національних та міжнародних наукових базах даних та порталах. URL: <https://www.icsti.org/>
6. Бібліотека BASE університету Білефельд (Німеччина). URL: <https://www.base-search.net/>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусії на лекційних та практичних заняттях	10
2	Виконання аудиторних та домашніх завдань	5
3	Написання реферату (есе) за заданою проблематикою	5
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (з презентацією за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Участь у дискусії на лекційних та практичних заняттях	10
7	Виконання аудиторних та домашніх завдань	5
8	Написання реферату (есе) за заданою проблематикою	5
9	Виконання контрольних робіт, тестування	5
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (з презентацією за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів отримав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних

заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	зараховано
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни